

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Одлуком Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Београду, донетој на седници од 21.02.2022. године, одређени смо за чланове Комисије за преглед и оцену докторске дисертације кандидата Бојане Станковић под називом: „Незаконити докази у кривичном поступку“. У том својству, Наставно-научном већу подносимо следећи

РЕФЕРАТ

О ЗАВРШЕНОЈ ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

1. Основни подаци о кандидату и дисертацији

1.1. Подаци о кандидату

Кандидат Бојана Станковић је рођена 9.10.1985. године у Београду.

Основну школу и гимназију завршила је у Београду. Правни факултет Универзитета у Београду је уписала школске 2004/05 године, на којем је и дипломирала 21.10.2009. године, са просечном оценом 9,39. Током основних студија, била је члан више студијских група и правних клиника. У периоду од јуна 2006.године до септембра 2006.године, обавила је студенску праксу у канцеларији Тужиоца Међународног кривичног суда за бившу Југославију у Хагу, Холадија (ICTY). Била је стипендиста Министарства РС за просвету и спорт и Фонда за младе таленте и награђивана је „Похвалницом“ Правног факултета Универзитета у Београду, за одличан успех.

На Правном факултету Универзитета у Београду, школске 2009/10 године, уписала је мастер студије на кривичноправном модулу, које је завршила 25.10.2011. године, полагањем усмених испита са оценом 10,00 и одбраном мастер рада под називом *“Заштита сведока у кривичном поступку”*, са укупном просечном оценом 9,75.

Школске 2012/13 године, на матичном факултету, уписује докторске студије на кривичноправном смеру. Положила је у досадашњем току докторских студија, на првој и другој години: Методе научно-истраживачког рада, са оценом 9, први (Кривично право – општи део, Кривично право – посебни део и Кривично процесно право) са оценом 10 и други (Међународно кривично право и Криминалистика) усмени део докторског испита, са оценом 10, са укупном просечном оценом 9,83, те успешно одбранила семинарски рад под називом *„Начело опортунитета у кривичном поступку“*.

Након завршених основних студија, у периоду од новембра 2009.године до децембра 2011.године, обавила је приправнички стаж у тадашњем Окружном суду у Београду, сада Вишем суду у Београду, као судијски приправник. Положила је правосудни испит у Београду дана 28.12.2011. године са успехом и похвалом *врло добар* (шест од седам одлика). Од септембра 2012.године до новембра 2016.године радила је у кривичном већу и кривичном ванрасправном већу Вишег суда у Београду, као и у судској пракси првостепеног кривичног одељења, на радном месту судијски помоћник. Од новембра 2016.године, распоређена је у Посебно одељење за организовани криминал Вишег суда у Београду, у којем је обављала послове координатора за медије до марта 2019. године.

Од 2013.године, ангажована је у редакцији часописа Билтен Вишег суда у Београду као аутор кривичноправних сентенци, а од 2016.године је и члан редакције часописа Билтен Вишег суда у Београду. У септембру 2018. године, била је сарадник уредника Монографије *„Виши суд у Београду 1928-2018“*, чији је издавач Виши суд у Београду, уз подршку УСАИД.

Као демонстратор наставе Правног факултета Универзитета у Београду на предмету Кривичног процесног права, на основу уговора уговор о

допунском раду, радила је пуне четири школске године и то 2014/15, 2015/16, 2016/17 и 2017/18. Учесник је у својству предавача редовних годишњих саветовања Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу на Златибору, током 2015, 2016 и 2017 године. Такође је била ангажована као истраживач стратешког пројекта под називом „Идентитетски преображај Србије“ у организацији Правног факултета Универзитета у Београду за 2016. годину, 2017. годину и 2018.годину.

Сада обавља функцију судије кривичног одељења Првог основног суда у Београду почев од 23.марта 2019.године. Истовремено је портпарол Првог основног суда у Београду, секретар и члан редакције часописа Билтен тога суда. Од јануара 2021. године, ментор је на Правосудној академији, а од 12. маја 2021.године, члан радне групе за измену Законика о кривичном поступку.

Говори енглески и француски језик.

Објавила је више научних и стручних радова, као аутор и коаутор.

- „Поједини аспекти ратних злочина“, *Билтен Вишег суда у Београду*, број 81, Београд, 2011., 181-198.
- „Притвор у кривичном поступку према одредбама Законика о кривичном поступку“, *Часопис Lege Artis*, Инг Про, Београд, децембар 2013., 46-53.
- „Мере заштите сведока предвиђене Закоником о кривичном поступку“, *Билтен Вишег суда у Београду*, број 84, Београд, 2014.,144-166.
- „Привремено одузимање имовине проистекле кривичним делом“, *Часопис Lege Artis*, Инг Про, Београд, јун 2014., 44-52.
- „Извршење ванзаводских мера и санкција“, *Часопис Lege artis*, Инг Про, Београд, јул 2014.,105-114.
- „Практични аспекти јемства у кривичном поступку“, *Часопис Lege Artis*, Инг Про, Београд, септембар 2014., електронско издање.

- „Хемијска кастрација за учиниоце кривичних дела против полне слободе“, *Часопис Lege Artis*, Инг Про, Београд, јул-август 2015., 24-31.
- Коаутор рада: „Надлежност кривичног ванпретресног већа у фази истраге и оптужења – проблеми у пракси – in: *Суђење у разумном року и други кривичноправни инструменти адекватности државне реакције на криминалитет*“, Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу, LV редовно годишње саветовање Удружења, Златибор – Београд, 2015., 565-585.
- „Доживотни затвор – за и против“, *Часопис Lege Artis*, Инг Про, Београд, октобар 2015., електронско издање.
- Коаутор рада: „Ванпроцесна заштита сведока –легислативни оквир и проблеми у имплементацији“, *Зборник радова Правног факултета у Нишу*, Књига 5, „Заштита људских и мањинских права у европском правном простору“, Ниш, 2015., 193-212.
- Коаутор рада: „Притвор – Примена у судској пракси“ – in: *Годишњак Факултета за безбедност у Београду* (Бановић Б., ed), Београд, 2016., 371-387.
- „Споразум о признању кривичног дела“, *Страни правни живот 3/2016*, Институт за упоредно право, Београд, октобар 2016., 129-143.
- Коаутор рада: „Контрола оптужнице“–in: *Европске интеграције и казнено законодавство (Поглавље 23, норма, пракса и мере хармонизације)*, Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу, LVI редовно годишње саветовање Удружења, Златибор – Београд, 2016., 565-585.
- „Пресуда о прихватању споразума о признању кривичног дела-спорна питања у пракси“, *Билтен Вишег суда у Београду*, број 87, Београд, 2016., 163-183.
- Коаутор рада: „Заштита права на суђење у разумном року у кривичним поступцима“, in: *Идентитетски преображај Србије – Прилози пројекту 2016 – колективна монографија* (Митровић Д., ed), Правни Факултет Универзитета у Београду, Београд, 2016., 333-355.

- Коаутор рада: „Претресање и поступање са привремено одузетим предметима“, *Зборник Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу*, „Реформски процеси и поглавље 23 (година дана после) – кривичноправни аспект“. “Златибор, септембар 2017, 547-565.
- „Начело опортунитета кривичног гоњења – нормативни и практични аспекти“, *Идентитетски преображај Србије, Колективна монографија Правног факултета у Београду* (Митровић Д., ed), Београд, 2017., 277-296.
- Коаутор рада: „Трошкови окривљеног и браниоца“– in: *Годишњак Факултета за безбедност у Београду* (Бановић Б.,ed), Београд, 2017., 267-286.
- Коаутор рада: „Командна одговорност – проблем доказивања у поступцима пред Међународним судом“, *Правни живот*, број 9, Том I, Београд, 2018, 581 – 600.
- „Узнемирење јавности као услов за одређивање мере за обезбеђење присуства окривљеног и несметано вођење кривичног поступка“, *Идентитетски преображај Србије, Колективна монографија Правног факултета у Београду* (Митровић Д., ed), 2018., 253-270.
- Коаутор рада: „Кривично дело прогањање“, *Билтен Првог основног суда у Београду*, 4/2019.,176-190.
- Коаутор рада: „Одмеравање казне вишеструким повратницима и примена члана 55а став 1 КЗ у судској пракси“, *Билтен Првог основног суда у Београду*, 5/2020.,105-118.

1.2 Подаци о докторској дисертацији

Докторска дисертација кандидата Бојане Станковић носи наслов „Незаконити докази у кривичном поступку“, има 387 страница А4 формата

(фонт *Times New Roman* 12, проред 1 маргине 20 mm) и у потпуности је у складу са захтевима Универзитета у Београду у погледу форме и садржаја докторске дисертације.

У дисертацији се налази насловна страна на српском и енглеском језику, страна са информацијама о ментору и члановима комисије, страна са подацима о докторској дисертацији на српском и енглеском језику, укључујући резиме на српском и енглеском језику и кључне речи, четири страница садржаја, попис литературе на 27 страница и биографија аутора, која укључује укупно 3 странице.

Истраживачку грађу за докторску дисертацију чине извори домаћег и страног права, међународног права, права Европске уније, судска пракса Европског суда за људска права, судска у Републици Србији, страна судска пракса, подаци из евиденција правосудних органа, различити монографски научни радови, уџбеници, зборници радова, научни чланци. Анализирано је преко шест стотина одлука домаћих, страних судова, Европског суда за људска права, које се тичу области незаконитих доказа.

Дисертација обухвата уводна разматрања, шест поглавља и закључна разматрања, са укупно 1575 фусноте у тексту. Списак цитиране литературе обухвата библиографске јединице, правне изворе домаћег права, међународног права, права ЕУ и страног права, интернет изворе у виду научних и стручних радова и извештаја, одлуке међународних тела за заштиту људских права, посебан попис одлука Европског суда за људска права, посебан попис одлука домаћег права и то Уставног суда Републике Србије, Врховног касационог суда у Београду, Апелационог суда у Београду, Вишег суда у Београду, основних судова у Београду, јавних тужилаштава, правних схватања, као и посебан попис одлука судова страних држава.

Коришћењем програма *iThenticate* Универзитетска библиотека Светозар Марковић проверила је оригиналност ове докторске дисертације. Увидом у извештај установљено је да индекс сличности износи 22% (при чему су искључена поклапања која се односе на стандардне делове и формулације у докторским дисертацијама доступним у дигиталним репозиторијумима), а све утврђене појединачне сличности с другим објављеним текстовима износе

мање од 1%, девет пута 1% и једном 4%. Ментор проф. др Милан Шкулић дао је позитивну оцену оригиналности докторске дисертације утврдивши да је наведени индекс сличности последица цитирања, библиографских података, упућивања на правне прописе, коришћења општих места и података и библиографских података о коришћеној литератури.

2. Предмет и циљ дисертације

Предмет истраживања је проучавање области незаконитих доказа у кривичном поступку. Истраживање полази од теоријског одређивања основних кривичнопроцесних појмова попут чињеница, доказа, основних доказних начела, правила извођења и оцене законитости доказа, док се највећа пажња посвећује теоријском и нормативном тумачењу доказа који су сами по себи или по начину прибављања незаконити. Сиже предмета дисертације чини опсежна анализа и евалуација постојећег модела изузимања доказа у нашем кривичноправном систему, кроз оквире историјског развоја, теоријских схватања у кривичноправној науци и судској пракси. Кандидат се бави упоредноправном анализом законских решења и института у области незаконитих доказа, настанком и развојем доктрина (у англосанксонском праву), којима су установљена правила изузимања правноневаљаних доказа, те њихове импликације на законодавна решења савремених кривичноправних система.

Дисертација се фокусира и на проблем судске оцене законитости доказа, као и на заузета становишта у поступању виших судских инстанци и ставове Европског суда за људска права у овој области, који су анализирани кроз цео рад. Изучавање овог проблема, отвара питања адекватности и ефикасности постојећег система изузимања доказа у пракси, потребе прилагођавања и мењања законских решења, које је подстакнуто упоредноправним решењима и досадашњим искуствима домаће и међународне судске праксе.

Циљ истраживања је свеобухватније схватање и боље разумевање појма незаконитих доказа и потребе њихове делотворније ексклузије у кривичном поступку у циљу остваривања основних циљева кривичног поступка, права на правично суђење и загрантованих права окривљеног у кривичном поступку, као и унапређења рада овлашћених органа у прикупљању доказа.

Приликом истраживања су коришћени историјскоправни, упоредноправни, нормативни метод, као и метод анализе случаја. На основу теоријске и историјскоправне основе истраживања, аутор износи закључак да се издвајањем незаконитих доказа омогућава законит и правичан поступак и штите права учесника у поступку, а да се истовремено „не стаје на пут“ утврђивању тачног и потпуног чињеничног стања. Анализом позитивних правних решења у законодавству Србије и њихова примена у пракси, коришћењем нормативног, упоредноправног метода и методом анализа случаја, у дисертацији се идентификују мањкавости легислативне основе и указује на неделотворност постојећег система издвајања доказа, уз излагање *de lege ferenda* предлога у циљу њиховог унапређења.

Анализирају се три основна аспекта - упоредноправно решења и доктрине, стандарди Европског суда за људска права и домаћег законодавног решења и њена примена у судској пракси. Проблем примене постојећих нормативних решења у судској пракси, сагледава се кроз анализу домаћих судских одлука и одлука Европског суда за људска права, док је анализа упоредноправних решења и развој доктрине о незаконитим доказима полазна основа оцене делотворности постојећег модела изузимања доказа у пракси и потребе прилагођавања и мењања законских решења.

Поред оцене законитости доказа и анализирања појма незаконитих доказа, у раду се анализирају последице односно процесне санкције постојања оваквих доказа у судској одлуци, као и њихов утицај на исход судског поступка. Предмет дисертације односи се на поступање другостепених судова и њихове ставове о судским одлукама које се темеље на незаконитим доказима. Осим другостепеног суда, Законик о кривичном поступку је дао овлашћење и

највишој судској инстанци-Врховном касационом суду да оцењује законитост доказа и на тај начин допринесе уједначавању судске праксе у овој области, јер предмет захтева за заштиту законитости може бити и питање дозвољености доказа и његовог значаја за доношење пресуде. У раду се анализирају и ставови највише судске инстанце о оцени законитости доказа.

Историјскоправни метод је заступљен у дисертацији у погледу праћења развоја националног кривичнопроцесног законодавства и развоја домаће доктрине у области незаконитих доказа и доказних забрана. Предмет анализе је и историјски развој теорија које су заступљене у англосаксонским системима, али и европскоконтиненталним системима, како оних које се баве оправданости изузимања незаконитих доказа тако и оних који се баве питањем законитости доказа који су произашли из незаконитих доказа односно доктрина плодова отровног дрвета и теорије изузетака које су се касније из ње развиле. Овај метод је користан и како би се указало на неке методе прикупљања доказа које су некада биле део кривичноправних система, а данас представљају кршење основних загаратованих права учесника у поступку, уз указивање на опште тенденције у развоју савремених кривичнопроцесних законодавства у овој области кривичнопроцесног права.

Анализа предмета дисертације заснива се и на упоредноправним решењима и страном судској пракси, како би се указало и на разлике апсолутног и релативног система издвајања њиховог утицаја на законодавна решења држава које припадају англоамеричком и европскоконтиненталном систему. За сагледавање карактеристика националног нормативног решења и његових недостатака, посебно је од значаја оцена усклађености националних одредаба и њихове примене са стандардима и захтевима заштите основних људских права и заштите права учесника у поступку, које прокламују међународни акти и пракса ЕСЈП.

Имајући у виду садржину доктората, обим обухваћених тема, ширину истраживачког материјала, методе истраживања, постављене хипотезе и

изведене образложене закључке, налазимо да је кандидат у потпуности остварио циљ докторске дисертације.

3. Основне хипотезе од којих се полазило у истраживању

Кандидат је поставила две основне и пет посебних хипотеза. Бројност постављених хипотеза условљена је чињеницом да је истраживање области незаконитих доказа сложено, да захтева анализу начела, општих института и основних правила кривичног поступка, као и примену правила о изузимању незаконитих доказа у свим фазама кривичног поступка.

Прва основна хипотеза је да се *издвајањем незаконитих доказа омогућава законит и правичан кривични поступак и остварује заштита права учесника у поступку*. Читав низ одредаба Законика о кривичном поступку садржи правила о извођењу процесних радњи и ограничења која процесни субјекти морају поштовати како би епилог кривичног поступка била правилна и законита судска одлука. То подразумева да се судска одлука заснива на законитим доказима. Неприхватљивост незаконитих доказа односи се на све незаконите доказе у једном кривичном поступку - оне које презентује јавни тужилац да би потрепио свој оптужни акт и оне које предложи одбрана (докази у корист окривљеног и докази на штету окривљеног), на доказе који су сами по себи незаконити и који су прикупљени на незаконити начин. Законитост доказа је услов за обезбеђење законите судске одлуке и законитог вођења кривичног поступка, а законит кривични поступак је уједно и квалитативна компонента ефикасног кривичног поступка. Издвајање доказа је и у служби заштите учесника у поступку, а нарочито окривљеног коме је загарантовано право на одбрану у кривичном поступку. Докази који су прибављени на незаконит начин уједно представљају и кршење права прокламованих највишим правним актом, међународним актима и законом. Учесницима у поступку се гарантује да њихов исказ неће бити последица примене силе, претње, мучења, гарантује се неповредивост стана, право на приватост и породичан живот, право на

достојанство и сва друга права која могу бити повређена незаконитим прибављањем доказа.

Питање издвајања незаконитих доказа је, како се закључује у раду, супротстављање два интереса, интереса државе да казни учиниоце кривичних дела и интереса да се у поступку који се води против учиниоца обезбеди законитост кривичног поступања и поштовање права учесника у поступку, пре свега права на одбрану окривљеног. До ограничавања права окривљеног, међу којима је право на правичан поступак једно од најважнијег, долази само изузетно. Без поштовања захтева законитости и поштовања права окривљеног и других учесника у поступку, довели би се у питању основни постулати правне државе (и њено самоограничење), а држава би изгубила своје морално право да кажњава (*ius puniendi*).

У оквиру ове хипотезе је постављена и једна посебна хипотеза и то да *забрана употреба незаконитих доказа није процесна сметња за утврђивање тачног и потпуног чињеничног стања у кривичном поступку*. У раду се анализирају теоријска становишта о односу између доказних забрана и начела истине односно између незаконитих доказа и обавезе утврђивања тачног и потпуног чињеничног стања. Кандидат износи становиште и приклања се једној полазној теорији, а то је да се доказне забране односе искључиво на доказе, а не представљају сметњу за утврђивање одређене чињенице у поступку, већ су ограничавајући фактор за предузимање одређених доказа односно доказних радњи путем којих ће се утврдити одређене чињенице, с тим што треба водити рачуна и о томе да се та чињеница не може утврдити ни доказима који су проистекли из незаконитих доказа (примена теорије плодова отровног дрвета).

Друга основна хипотеза је *да позитивноправно регулисање незаконитих доказа уз извесне корекције, може остварити своју сврху правичног и законитог кривичног поступка*. Приликом потврђивања друге хипотезе кандидат се руководила одговорима на два питања да ли постојеће решење јасно дефинише који докази су незаконити и да ли садржи критеријуме којима се суд руководи приликом одређивања да ли доказ незаконит и да ли

законодавац предвиђа адекватну процесну санкцију у случају да се судске одлуке заснивају на незаконитим доказима.

Анализирајући начин уређења незаконитих доказа у два водећа светска система, затим упоређивањем нашег законског решења са позитивно правним решењима других земаља, постављене су посебне хипотезе, којима се дају уједно и *de lege ferenda* предлози за унапређење постојећег система незаконитих доказа. Оне се односе на то: да систем незаконитих доказа треба нормативно одредити према врсти и јачини повреде права која су загарантована Уставом, законом и међународним актима, а следствено томе прописати адекватан начин издвајања, да је потребно изричито прописати процесну санкцију за повреду правила о претресању стана и других просторија и тиме ојачати заштиту уставно загарантованог права на неповредивост стана, да издвајање незаконитих доказа у кривичном поступку има ефекта пре главног претреса и „контаминације“ доказног поступка, а тиме и утицаја на судију/веће које доносе одлуку, као и да предвиђањем релативно битне повреде у ситуацији када се судска одлука на незаконитим доказима штети законитости поступка доводи до конвалидације незаконитих доказа у кривичном поступку.

Спроведеним истраживањем постављене хипотезе су потврђене, а сви ставови кандидата у односу на потврду хипотеза су ваљано и комплетно објашњени, те детаљно образложени.

4. Кратак опис садржаја дисертације

Докторска дисертација Бојане Станковић под насловом „Незаконити докази у кривичном поступку“ има шест поглавља подељених, структурисаних на одговарајући начин, прилагођених логичном развоју теме истраживања.

Структура рада подељена је у шест поглавља.

У првом делу који је означен као Појам доказа и доказивање у кривичном поступку, анализирају се основни појмови доказног права –

чињенице, докази, доказна средства, као и основна доказна начела и њихов међусобни однос са другим начелима кривичнопроцесног права. Такође, излажу се основна правила доказног поступка, извођење и прикупљање доказа у кривичном поступку.

Други део односи се на Појам незаконитих доказа и стандарде Европског суда за људска права, који обухвата теоријско одређивање појма доказних забрана, те њихов однос са правом на правично суђење, дужности утврђивања истине у кривичном поступку и законитости предузимања радњи од стране овлашћених органа који су постављени у теорији кривичнопроцесног права. Посебна пажња је посвећена праву на правично суђење и стандарде Европског суда за људска права који се односе на прихватљивост доказа у кривичном поступку.

У трећем делу се анализира упоредноправни приказ о правилима ексклузије доказа, који обухвата преглед доктрине „Плодова отровног дрвета“ и следбеничких теорија, са критичким разматрањем њихове примене у пракси. Применом упоредноправног метода даје се преглед позитивноправног регулисања области незаконитих доказа и правила ексклузије у водећим правним системима, те указује на различитост и предности појединих нормативних решења, уз осврт и на одредбе међународног кривичног права и примену правила ексклузије пред међународним кривичним судовима.

Четврти део дисертације Незаконити докази у кривичном законодавству Србије, се односи на кривични поступак у кривичном законодавству Србије, историјски преглед настанка и развоја доказних забрана и нормативно регулисање незаконитих доказа, Други и трећи одељак овог дела се односе на важеће законско решење, и све релеватне одредбе о незаконитим доказима.

Пети део Незаконити докази и доказне радње у кривичном поступку је посвећен анализи појединачних доказних радњи, које су предвиђене Закоником о кривичном поступку, прегледом доказних правила, материјалних и формалних услова за њихово извођење у кривичном поступку и процесних повреда својственим свакој од њих које доводе до незаконитих доказа. У последњем одељку разматра се проблематика посебних доказних радњи и дигиталних доказа, који у савременом кривичном процесном праву изазивају

посебну пажњу по питању њихове законите примене.

Најзад, шести део Оцена законитости доказа и ексклузија незаконитих доказа у кривичном поступку је посвећен процесним санкцијама које наступају или би требало да наступе, услед употребе незаконитих доказа, са посебним освртом на другостепени поступак и анализу судске праксе у области незаконитих доказа.

Закључна разматрања су обухватила анализу степена доказаности постављених хипотеза, закључке које произлазе из сваког поглавља појединачно и могуће предлоге *de lege ferenda*.

5. Остварени резултати и научни допринос дисертације

Докторска дисертација кандидата Бојане Станковић оригиналан је и користан допринос науци кривичнопроцесног права, будући да представља значајно истраживање области незаконити докази у кривичном поступку.

Истраживање је подразумевало сагледавање односа института незаконитих доказа и доказних начела и основних постулата кривичног поступка, уз преглед историјског развоја доктрина о изузимању доказа и доказних забрана, које су тековина два велика правна система, како би схватили суштину издвајања незаконитих доказа и далекосежност последица, које исти остављају на један кривични поступак и његов основни циљ, а то је правичност и законитост. Упоредноправна решења, успостављени системи издвајања незаконитих доказа, значајни стандарди Европског суда за људска права у области прихватљивости доказа, те примена одредаба о незаконитим доказима у домаћој судској пракси, утицали су на потврђивање постављених хипотеза рада и задатих циљева рада, укључујући и *de lege ferenda* предлоге и смернице судској пракси.

Значај докторске дисертације огледа се и у чињеници да предметна докторска дисертација истражује и продубљује тему која у домаћој литератури није у довољној мери истражена. Анализом ове теме, сагледава се

важност издвајања незаконитих доказа и њихово место у кривично процесном праву, док упоредноправна анализа и преглед домаће судске праксе, значајно доприносе оцени постојећег система изузимања незаконитих доказа, уз истицање њених недостатака и последица на кривични поступак уопште.

Тенденција је да се истраживањем пружи научни допринос који се огледа у свестраној анализи незаконитих доказа и његових аспеката (историјскоправни, упоредноправни, нормативни аспект, аспект науке кривичног процесног права и теорије међународног права људских права, практични аспект). У раду се посебно анализира важност правовременог издвајања доказа и његов утицај на суд који доноси одлуку и епилог кривичног поступка, те остваривање права на правични поступак из перспективе међународног права људских права и упоредног права. Рад је резултат обједињења ставова у правној науци, нормативне анализе система издвајања доказа, уз сагледавање недостатака постојећих законских решења, као и основне дилеме у вези новина у кривичном поступку ради унапређења њихове примене. Резултати истраживања изложени у докторској дисертацији Бојане Станковић, поред научног значаја могу бити од користи и домаћем законодавцу, јер указују на могуће предлоге измена и допуна Законика у циљу заштите окривљеног и других учесника у кривичном поступку и остваривања права на законит и правичан кривични поступак.

Све претходно наведено јасно указује на изражену актуелност теме, односно предмета докторске дисертације, која има научни, али и велики практични значај. Остварењем циља докторске дисертације да се објасни појам, природа, садржај, домашај незаконитих доказа и потребе њиховог издвајања у кривичном поступку, уз указивање на изазове савременог друштва, а пре свега модерне технологије која има реперкусије на извођење и оцену доказа и епилог кривичног поступка, остварен је значајан доктринарни резултат, те дат и врло солидан како научни тако и практични допринос, који може бити и од конкретне важности у судској пракси.

Резултати истраживања изложени у докторској дисертацији Бојане Станковић, поред научног значаја могу бити од користи и домаћем

законодавцу, јер указују на *de lege ferenda* предлоге за унапређење области незаконитих доказа у кривичном поступку.

На основу свега претходно изложеног, Комисија је мишљења да докторска дисертација Бојане Станковић под насловом „*Незаконити докази у кривичном поступку*“ представља квалитетно, занимљиво и одговорно спроведено истраживање које може бити и од практичног значаја, како у судској пракси домаћих судова, тако и за законодавца у процесу доношења нових или измени постојећих закона који су у вези са кривичним поступком.

6. Закључак

На основу прегледа и оцене докторске дисертације под насловом „*Незаконити докази у кривичном поступку*“ Бојане Станковић, Комисија налази да је дисертација урађена у складу са одобреном пријавом, да је одликује добар методолошки приступ и добро промишљен концепт рада, уз складно коришћење релевантне научне литературе.

Дисертација која је предмет овог реферата је у свим својим деловима и саопштеним резултатима урађена у потпуности у складу са позитивним прописима и праксом која је присутна на Правном факултету универзитета у Београду.

Дисертација која је предмет овог реферата је у свим својим деловима и саопштеним резултатима оригинално научно дело, плод самосталног истраживачког поступка и промишљања.

На основу закључка да је дисертација на коју се овај реферат односи оригинално научно дело, које је резултат самосталног истраживања и на њему засноване анализе и промишљања кандидата, те свега у претходном тексту већ подробно наведеног, Комисија има задовољство да

п р е д л о ж и

Наставно-научном већу Правног факултета Универзитета у Београду да прихвати овај рад као подобан за јавну одбрану, као и да одреди комисију пред којом ће Бојана Станковић бранити предметну докторску дисертацију, у чијем би саставу били потписници овог реферата.

У Београду, 26. април 2022. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

др Милан Шкулић
редовни професор Правног факултета
Универзитета у Београду

др Горан Илић
редовни професор Правног факултета
Универзитета у Београду

др Татјана Бугарски
редовни професор Правног факултета
Универзитета у Новом Саду

др Вања Бајовић
ванредни професор Правног факултета
Универзитета у Београду